

USBD Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi
IJSS International Journal of Social Sciences
ISSN 2548-0685   www.sobider.net

**HUZUREVİNDE KALAN YAŞLILARDA DEPRESİF BELİRTİ DÜZEYİ VE
DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERLE İLİŞKİSİ**

* **Dr. Emre YILMAZ**

ÖZET

Araştırma, Huzurevinde yaşayan bireylerin depresyon düzeylerini, sosyo-demografik özelliklerini ve sosyo-demografik değişkenler ile depresyon arasında ilişki olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma tanımlayıcı nitelikte olup, Ekim 2017 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Bilecik İl Müdürlüğü'ne bağlı Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'nin Huzurevi biriminde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Bilecik huzurevinde kalan 33 yaşlı birey oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yaşlıların sosyo-demografik değişkenlerini ve kendilerini tanıttığı bilgileri içeren 22 sorudan oluşan Kişisel Bilgi formu ve huzurevinde kalan yaşlı bireylerin depresyon düzeylerini belirlemek için Geriatrik Depresyon Ölçeği (GDÖ) kullanılmıştır. Araştırmada SPSS 21.0 istatistik programı kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin istatistiksel olarak değerlendirilmesinde; Frekans analizi, yüzdeler hesaplaması, ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerlerini göstermek için ise Descriptive Analizi uygulanmıştır. İki değişken arasındaki ilişkinin yönü ve şiddetini hesaplamak için ise Korelasyon Analizi'nden yararlanılmıştır. Kullanılan ölçeklerin araştırmaya katılanların demografik bilgilerine göre farklılık gösterip göstermediği Student T-testi ve F testleri/Varyans analizi (ANOVA) ile test edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; huzurevinde kalan yaşlı bireylerin depresyon düzeyinin yüksek olduğu ($18,53 \pm 7,16$), huzurevinde kalan yaşlıların %13,3'ü muhtemel depresyon belirtisi gösterirken %70'inin de kesin depresyon belirtisi gösterdikleri ve bireylerin depresyon düzeyleri ile cinsiyet ve sosyal uğraşlara katılma sıklığı arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu ($p < 0,05$), tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Huzurevi, Yaşlılar, Demografik Değişkenler, Depresyon, Geriatrik Depresyon Ölçeği.

---

* Dr. Emre YILMAZ, Din Psikoloğu, Bilecik İl Vaizi, emre.yilmaz@diyanet.gov.tr, Bilecik İl Müftülüğü.

Depressive Symptom Levels and Relation with Demographic Variables in The Remaining Elderly in Nursing Homes

ABSTRACT

The research was carried out to determine the depression levels, socio-demographic characteristics and sociodemographic variables of depressed individuals in relation to depression. The research was descriptive and carried out on October 2017 in the Rest Home Unit of the Geriatric Elderly Care and Rehabilitation Center affiliated to the Bilecik Provincial Directorate of the Ministry of Family and Social Policy. The universe of the study is composed of 33 elderly people living in Bilecik nursing home. As a means of collecting data in the research, Geriatric Depression Scale (GDS) was used to determine the depression levels of elderly people living in nursing home and Personal Information form consisting of 22 questions including socio-demographic variables and self-disclosure information of the elderly. SPSS 21.0 statistical program was used in the study. In the statistical evaluation of the data obtained from the research; Descriptive analysis is applied to show frequency analysis, percentile calculation, mean, standard deviation, minimum and maximum values. Correlation Analysis was used to calculate the direction and severity of the relationship between the two variables. Student T-test and F-tests / ANOVA were used to test whether the scales used differed according to the demographic information of the participants. According to the results obtained from the research; the depression level of elderly people living in nursing homes is high (18,53 $\pm$ 7,16), 13,3% of the elderly people in the nursing home show possible signs of depression, 70% of them show definite depression and the depression level of individuals and participation in gender and social affairs ($p < 0,05$) were found to be statistically significant.

Key Words: Nursing home Geriatric, Geriatric, Socio-Demographic Variables, Depression, Geriatric Depression Scale.

GİRİŞ

Depresyon; psikiyatrik geriatri alanında en sık karşılaşılan sorunlardan birisidir (Altay ve Avcı 2009). Türkiye’de geriatri ve depresyon birlikteliğini ortaya koyan ve huzurevlerinde yaşayan bireylerde yapılmış araştırmalardan elde edilen veriler, yaşlı ve huzurevlerinde yaşayan bireylerde, depresyon görülme oranının yüksek olduğunu ortaya çıkarmıştır (Aksüllü ve Doğan 2004; Maral ve ark. 2001). Huzurevinde kalan yaşlı bireylerdeki depresif belirti düzeylerini, yüz yüze görüşme ile ortaya koyan çalışmalar sınırlı sayıdadır. Bu araştırmada huzurevinde yaşayan yaşlılarda, yüz yüze görüşme yöntemi kullanarak depresif belirti düzeylerinin ve bunların ilişkili olduğu risk etkenlerinin saptanması amaçlanmıştır.

Huzurevlerinde kalan yaşlı bireylerin depresyon düzeyleri ile demografik değişkenler arasındaki ilişkinin durumunu tespit etmeyi amaçlayan bu araştırmada şu problemlere cevap aranmıştır:

1. Araştırmaya katılan yaşlılar sosyo-demografik değişkenler (cinsiyet, yaş, medeni durum, hayatlarını en uzun süre geçirdikleri yer, gelir durumu, eğitim durumu, kurumda kalma süresi) açısından nasıl bir dağılım göstermektedirler?
2. Araştırmaya katılan yaşlılar depresyon düzeyleri bakımından nasıl bir dağılım göstermektedirler?
3. Araştırmaya katılan yaşlıların sosyo-demografik özellikleri ile depresyon düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır? Yani yaşlıların depresyon düzeyleri sosyo-demografik değişkenlere göre farklılaşmakta mıdır?

1. GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmada, şu anda ya da geçmişte var olan bir durumu, olguyu mevcut şekliyle tasvir ederek tespit etmeye çalışan ve iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişkinin varlığını ortaya çıkarmakta kullanılan nicel araştırma yöntemlerinden Survey (Karasar 2005) yönteminin bir çeşidi olan İlişkisel Tarama Modeli kullanılmıştır (Büyüköztürk ve ark. 2014). Bu doğrultuda araştırmanın amacı ve hipotezler bölümünde yer alan hipotezlerden dolayı sosyo-demografik özellikler bağımsız değişken, depresyon bağımlı değişken olarak alınarak sosyo-demografik değişkenlerin depresyon üzerindeki etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır.

1.1. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Bilecik’te bulunan Huzurevi ve bu huzurevinde kalan 60 yaş üstündeki yaşlılar meydana getirmektedir. Bu çerçevede, Bilecik huzurevi toplam kapasitesi 87 olup, mevcut kalan yaşlı sayısı 79 kişi olmakla beraber, bu sayının 33’ü huzurevi biriminde, 46’sı ise sürekli bakım ünitesinde hizmet almaktadırlar. Bu çalışmada evrenin ulaşılabilir sayıda olmasından dolayı örneklem seçim yöntemine gidilmemiş, evrenin tamamı örneklem grubuna alınmış, huzurevinde kalan yaşlılardan sürekli bakım ünitesinde yatağa bağımlı olup sözel iletişime geçemeyenler dışındaki kendileriyle iletişim kurulabilen 60 yaş üstü 30 (%90.9) yaşlı birey araştırmanın evrenini ve aynı zamanda da örneklemini oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Hipotezleri (Denenceler)

Huzurevlerinde kalan yaşlı bireylerin depresyon düzeyleri, demografik yapıları ve depresyon düzeyinin çeşitli demografik özelliklere (yaş, medeni durum, hayatlarını en uzun süre geçirdikleri yer, gelir durumu, meslek, eğitim durumu) göre farklılık gösterip göstermediğinin incelendiği bu çalışmada ileri sürülen hipotezler şunlardır:

1. Araştırmamızda temel hipotezimiz; “huzurevlerinde kalan yaşlı bireylerin depresyon düzeylerinin yüksek olduğu” yönündedir.

2. Huzurevinde kalan yaşlı bireylerin “depresyon düzeyleri ile cinsiyet, yaş, medeni durum, en uzun süre yaşadığı yer, eğitim durumu, gelir durumu, kurumda kalma süresi gibi sosyo-demografik değişkenler arasında anlamlı bir ilişki/farklılık olması” beklenmektedir. Bu değişkenlerdeki farklılaşma depresyon düzeylerinde de farklılığa yol açacaktır.

1.3. Araştırmanın Varsayımları (Önkabulleri)

Araştırmanın temel varsayımları şunlardır:

1. Araştırma konusunun temel kavramlarından olan “depresyon” olgusu psiko-metrik bağlamda ölçülebilen yapıya sahip bir kavramdır.

2. Araştırmanın evren ve örneklemini oluşturan ve görüşlerine başvurulmuş bütün yaşlıların çalışmada kullanılan ve içerisinde kişisel bilgi formu ve depresyon ölçeğinin yer aldığı anket formundaki soruları doğru olarak anlayıp doldurdukları kabul edilmektedir.

3. Araştırmada metodolojik bağlamda izlenen yöntem ve teknikler araştırmayı hedeflenen sonuca ulaştırmaya uygundur. Bu kapsamda yaşlıların depresyon düzeylerini tespit etmek üzere kullanılan “Geriatric Depresyon Ölçeği'nin”, depresyon düzeyini ölçmek için, yeterli, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu kabul edilmektedir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın temel sınırlılıklarını şöyle sıralamak mümkündür:

1. Ülkemizdeki Huzurevlerinde toplam 8.914'ü normal bakım, 5.525'i özel bakım olmak üzere toplam 14.439 yaşlı birey yaşamaktadır. Hepsi ile anket çalışması yapmamızın imkânsızlığı nedeniyle araştırmamız, Bilecik Huzurevinde kalan, farklı demografik özelliklere sahip ve gönüllü olarak çalışmamıza katılmış 60 yaş üstü bireylerde depresyon düzeyini araştıran bir alan araştırmasıdır. Bu sebeple araştırma sonunda elde edilen sonuçlar kendi evreni ve örneklem grubu ile yani anket uygulamasında bulunduğumuz 30 yaşlı birey ile sınırlıdır.

2. Araştırmamızla ilgili bir başka sınırlılık çalışmanın belirli bir zaman aralığında yapılmış olmasından kaynaklanan sınırlılıktır. Araştırmamızın anket çalışması Bilecik il merkezinde bulunan huzurevinde kalan yaşlılara, 2017 yılı Ekim ayında uygulanmış ve katılımcılara anket sorularına cevap verirken yaşadıkları son 1 haftayı göz önünde bulundurarak cevap vermeleri istendiğinden, araştırmamız sadece çalışmayı yaptığımız bu zaman diliminde alınan cevaplara bağlı olması bakımından sınırlılık arz etmektedir.

3. Araştırma, metodolojik bağlamda kullanılan yöntem ve tekniklerle, dolayısıyla bu tekniklerden elde edilen verilerle sınırlıdır.

1.5. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama ve Ölçme Araçları

Bilecik Huzurevinde kalan yaşlı bireylerin depresyon düzeylerini ve demografik değişkenler ile depresyon düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmış olan bu çalışma, alan araştırması niteliğinde betimsel özellikte bir çalışmadır. Bu araştırmada verilerin toplanması noktasında, örneklem grubunun sosyo-demografik özelliklerine ilişkin bilgiler edinmek amacıyla 22 soruluk Kişisel Bilgi Formu ve karşılıklı ilişkinin düzeyini ölçmek amacıyla, yaşlıların depresyon düzeyini ölçmede kullanılan ve 30 sorudan oluşan Geriatric Depresyon Ölçeği'nden yararlanılmıştır.

1.5.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmada huzurevinde kalan yaşlı bireylerin “cinsiyet, yaş, medeni durum, en uzun süre yaşadığı yer, eğitim durumu, gelir durumu, kurumda kalma süresi, çocuğu olup olmama durumu, çocuklarla görüşme sıklığı (yüz yüze/telefonla), kendisini öznel dindarlık bakımından nasıl algıladığı, meslek dağılımı, herhangi bir sosyal güvence durumu, ziyaret edilme sıklığı, odayı paylaşma durumu, kurumda kalma sebebi, kurumda vakit geçirme durumu, sosyal uğraşlara katılma isteği, kurum dışına çıkma sıklığı, kronik hastalık durumu, sürekli ilaç kullanım durumu” hakkında bilgiler edinmeyi amaçlayan ve 22 adet sorudan oluşan “Kişisel Bilgiler Formu” kullanılmıştır.

1.5.2. Geriatrik Depresyon Ölçeği (GDÖ)

Geriatrik Depresyon Ölçeği, Yesavage ve arkadaşları tarafından 1983 yılında geliştirilerek geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmış (Yesavage ve ark. 1983), ölçeğin ülkemizde de Ertan ve arkadaşları tarafından 1996 yılında (test-tekrar test tutarlılığı, $r=0.77$; iç tutarlılık $a=0.92$) (Ertan ve ark. 1996) ve Sağduyu tarafından 1997 yılında (test-tekrar test tutarlılığı, $r=0.87$; iç tutarlılık $a=0.72$) (Sağduyu 1997) geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış, yaşlı nüfusa yönelik bir depresyon ölçeğidir.

Geriatrik Depresyon Ölçeği, öz bildirim dayalı 30 sorudan oluşan ve yaşlıların kolayca işaretleyebileceği, evet/hayır biçiminde yanıtlanması istenen bir ölçektir. Ölçeğin puanlanmasında depresyon lehine verilen her yanıt için 1 puan, diğer yanıt için 0 puan verilmekte ve toplam puan depresyon puanı olarak kabul edilmektedir. Ölçekten alınabilecek puanlar 0-30 arasındadır. Ölçeğin puanlanması; 0-10 puan “depresyon yok”, 11-13 puan “olası depresyon”, 14 ve üzeri puan “kesin depresyon” şeklinde yapılmıştır (Aksüllü 2004).

1.6. Veri Toplama Süreci (Anketin Uygulama Aşaması)

İlk olarak anket çalışmasının uygulanacağı huzurevi kurumunun bağlı olduğu Bilecik Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü ile görüşmeler yapılmış, gerekli resmi izinler alınmıştır. Araştırma kapsamında huzurevlerinde kalan fakat yatağa bağımlı olup sürekli bakım gereken, sözel iletişime geçemeyenler araştırmaya dâhil edilmemiştir. Veri toplama formları bizzat araştırmacı tarafından araştırmayı kabul eden bireylerle yüz yüze görüşülerek uygulanmıştır.

1.7. Araştırmanın Veri Analizinde Kullanılan İstatistiksel İşlemler ve Teknikler

Huzurevinde yaşayan bireylerin depresyon düzeyleri ve sosyo-demografik değişkenlerle ilişkisini konu alan bu çalışmanın veri analizinde birçok istatistiksel teknikten faydalanılmıştır. Araştırmada ampirik metot seçilmiş olup elde edilen veriler, sosyal bilimlerde psiko-metrik bağlamda yapılan istatistiksel analizlerde sıkça kullanılan “Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paket Programı (Statistical Package for the Social Sciences-SPSS For Windows 21.0)” yoluyla bilgisayara aktarılmıştır. Bu doğrultuda anket uygulaması neticesinde elde edilen verilerin analizinde frekans, yüzdelik hesaplama, aritmetik ortalama ve standart sapma, minimum ve maksimum değerlerini göstermek için ise Descriptive Analizi uygulanmıştır. İki değişken arasındaki ilişkinin yönü ve şiddetini hesaplamak için ise Korelasyon Analizi’nden yararlanılmıştır. Kullanılan ölçeklerin araştırmaya katılanların demografik bilgilerine göre farklılık gösterip göstermediği Student T-testi ve F testleri/Varyans analizi (ANOVA) ile test edilmiştir. Elde edilen veriler % 95’lik (en çok hata payı %5) güven aralığında, anlamlılık $p<0.05$ düzeyi esas alınarak değerlendirilmiştir.

2. BULGULAR VE TARTIŞMA

Araştırmanın bu bölümünde araştırmaya katılan katılımcılardan ölçekler yoluyla toplanan bulgulara yer verilmiştir. Bu doğrultuda, araştırma bulguları sırasıyla şu ana başlıklar altında tablolar halinde sunulmuştur:

- Araştırmaya Katılanların Sosyo-Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular
- Katılımcıların Depresyon Düzeylerine İlişkin Bulgular
- Depresyon-Demografik Değişkenler Arası Karşılıklı İlişki Analizine İlişkin Bulgular

1. Bireylerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Tablo 1: Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Kişi Sayısı	Oran (%)
Kadın	9	30,0
Erkek	21	70,0
Toplam	30	100,0

Huzurevindeki araştırmaya katılan yaşlıların %30'unu kadınlar, %70'ini de erkekler oluşturmaktadır.

Tablo 2: Yaş Dağılımı

Yaş	Kişi Sayısı	Oran (%)
60-70	13	43,3
71-80	7	23,3
81-90	9	30,0
91+	1	3,3

Huzur evinde kalan yaşlıların yaş dağılımına bakıldığında %43,3'ünün 60-70 yaş arasında, %23,3'ünün 71-80 yaş arasında, %30'unun 81-90 yaş arasında ve %3,3'ünün de 91 yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 3: Medeni Durum Dağılımı

Medeni Durumu	Kişi Sayısı	Oran (%)
Bekâr	4	13,3
Dul (Eşi ölmüş)	17	56,7
Boşanmış	9	30,0
Toplam	30	100,0

Huzurevinde kalan yaşlıların %13,3'ünü bekârlar, %56,7'sini dullar, %30'unu da boşanmışlar oluşturmaktadır.

Tablo 4: En uzun süre yaşadığınız yer?

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Büyük şehir	15	50,0
Küçük şehir	15	50,0
Toplam	30	100,0

Araştırmaya katılan yaşlıların yarısı hayatının büyük çoğunluğunu büyük şehirlerde, diğer yarısı da küçük şehirlerde geçirmiştir.

Tablo 5: Eğitim Durumu Dağılımı

Eğitim Durumu	Kişi Sayısı	Oran (%)
Okur-yazar değil	3	10,0
Okur-yazar	4	13,3
İlkokul	16	53,3
Ortaokul	3	10,0
Lise	2	6,7
Üniversite ve üzeri	2	6,7
Toplam	30	100,0

Araştırmaya katılan yaşlıların eğitim durumlarına bakıldığı zaman %10'unun okur-yazar olmadığı, %13,3'ünün okur-yazar, %53,3'ünün ilkokul eğitilmiş, %10'unun ortaokul eğitilmiş, %6,7'sinin lise eğitilmiş, %6,7'sinin de üniversite ve üzeri eğitilmiş olduğu görülmektedir.

Tablo 6: Gelir Durumu Dağılımı

Gelir Durumu	Kişi Sayısı	Oran (%)
Gelirim yok	16	53,3
Gelirim var	14	46,7
Toplam	30	100,0

Araştırmaya katılan yaşlıların %53,3'ünün herhangi bir geliri yokken %46,7'sinin bir geliri vardır.

Tablo 7: Kurumda kalma süresi

	Kişi Sayısı	Oran (%)
1 yıldan az	7	23,3
1-3 yıl	9	30,0
4-6 yıl	8	26,7
7 yıldan fazla	6	20,0
Toplam	30	100,0

Yaşlıların % 23,3'ü kurumda 1 yıldan az, %30'u 1-3 yıl arası, %26,7'si 4-6 yıl arası ve %20'si de 7 yıldan fazla kalmaktadır.

Tablo 8: Çocuğunuz Var mı?

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Var	23	76,7
Yok	7	23,3
Toplam	30	100,0

Huzurevinde kalan yaşlıların %76,7'sinin çocuğı varken, %23,3'ünün çocuğı yoktur.

Tablo 9: Çocuklarla görüşme sıklığı (yüz yüze)

	Kişi Sayısı	Oran (%)
2-3 haftada bir	3	13,0
Ayda bir	1	4,3
Ayda birden az	10	43,5
Hiç	9	39,1
Toplam	23	100,0

Huzurevinde kalan yaşlıların çocukları ile yüz yüze görüşme sıklığına bakıldığında %13'ünün 2-3 haftada bir, %4,3'ünün ayda bir, %43,5'inin ayda birden az görüştüğü, %39,1'inin ise hiç görüşmediğı anlaşılmaktadır.

Tablo 10: Çocuklarla görüşme sıklığı (telefonla)

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Haftada bir	1	4,3
2-3 haftada bir	4	17,4
Ayda bir	3	13,0
Ayda birden az	8	34,8
Hiç	7	30,4

Huzurevinde kalan yaşlıların çocukları ile telefonda görüşme sıklıklarına bakıldığında %4,3'ünün haftada bir, %17,4'ünün 2-3 haftada bir, %13'ünün ayda bir, %34,8'inin ayda birden az görüştüğü, %30,4'ünün ise hiç görüşmediğı anlaşılmaktadır.

Tablo 11: Kendimi ..... olarak kabul ederim

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Çok dindar biri	4	13,3
Dindar biri	20	66,7
Biraz dindar biri	6	20,0
Toplam	30	100,0

Huzurevinde kalan yaşlıların %13,3'ü kendini çok dindar biri, %66,7'si dindar biri ve %20'si de biraz dindar biri olarak görmektedir.

Tablo 12: Meslek Dağılımı

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Memur	1	3,3
İşçi	6	20,0
Serbest meslek	8	26,7
Esnaf	1	3,3
Çiftçi	2	6,7
Ev hanımı	8	26,7
Diğer	4	13,3
Toplam	30	100,0

Araştırmaya katılan yaşlıların meslek dağılımına bakıldığında %3,3'ünün memur, %20'sinin işçi, %26,7'sinin serbest meslek, %3,3'ünün esnaf, %6,7'sinin çiftçi, %26,7'sinin ev hanımı ve %13,3'ünün de diğer mesleklerden olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Herhangi bir sosyal güvenceniz?

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Evet	14	46,7
Hayır	16	53,3
Toplam	30	100,0

Huzurevinde kalan yaşlıların %46,7'sinin herhangi bir sosyal güvencesi varken %53,3'ünün sosyal güvencesi yoktur.

Tablo 14: Ziyaret edilme sıklığınız?

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Haftada bir	1	3,3
2-3 haftada bir	4	13,3
Ayda bir	2	6,7
Ayda birden az	14	46,7
Hiç	9	30,0
Toplam	30	100,0

Huzurevinde kalan yaşlıların %3,3'ü haftada bir kez ziyaret edilirken, %13,3'ü 2-3 haftada bir, %6,7'si ayda bir, %46,7'si ayda birden az ziyaret edilmektedir. Yaşlıların %30'u ise hiç ziyaret edilmemektedir.

Tablo 15: Odayı paylaşma durumu

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Oda arkadaşıyla	18	60,0
Tek başına	12	40,0
Toplam	30	100,0

Araştırmaya katılan yaşlıların %60'ı huzurevinde oda arkadaşı ile yaşarken, %40'ı tek başına yaşamaktadır.

Tablo 16: Kurumda vakit geçirme durumu

	Oran (%)
Televizyon izleyerek, radyo dinleyerek	83,3
Dinlenerek	83,3
Sohbet ederek	80,0
Gezerek/yürüyüş yaparak	46,7
Kafeteryada tavlama, okey gibi oyunlar oynayarak	23,3
İnternete girerek	10,0

Dini ibadetleri gerçekleştirerek	10,0
El becerisi gerektiren işlerle uğraşarak	6,7
Gazete, kitap, dergi okuyarak ve yazı yazarak	6,7

Huzurevinde kalan yaşlılar vakitlerini daha çok televizyon izleyerek, radyo dinleyerek, dinlenerek ve sohbet ederek geçirmektedir.

Tablo 17: Kurumda Kalma Sebebi

	Oran (%)
Kendi bakımını tek başına yapamama	56
Kalacak kimsesinin olmaması	16
Ekonomik sebepler	28

Yaşlıların %56'sı kendi bakımını tek başına yapamadığı, %16'sı kalacak kimsesinin olmadığı, %28'i ise ekonomik sebepler yüzünden kurumda kalmayı tercih ettiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 18: Sosyal uğraşlara katılma isteği

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Sık sık	2	6,7
Bazen	16	53,3
Hiç	12	40,0
Toplam	30	100,0

Yaşlıların %6,7'si sık sık sosyal uğraşlara katılma isteği duyarken, %53,3'ü bazen istek duymakta, %40'ı ise hiç istek duymamaktadır.

Tablo 19: Kurum dışına çıkma sıklığınız

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Hiç	7	23,3
Bazen	19	63,3
Sık sık	4	13,3
Toplam	30	100,0

Huzurevindeki yaşlıların %23,3'ü kurum dışına hiç çıkmazken, %63,3'ü bazen, %13,3'ü de sık sık kurum dışına çıkmaktadır.

Tablo 20: Kronik hastalık durumu

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Hiç	3	10,0
Bir	12	40,0
Birden fazla	15	50,0
Toplam	30	100,0

Huzurevinde kalan yaşlıların %10'unda hiç kronik hastalık yokken, %40'ında bir, %50'sinde de birden fazla kronik hastalık vardır.

Tablo 21: Sürekli İlaç Kullanım Durumu

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Var	29	96,7
Yok	1	3,3
Toplam	30	100,0

Huzurevinde kalan yaşlıların %96,7'si sürekli ilaç kullanırken %3,3'ü ilaç kullanmamaktadır.

2. Katılımcıların Depresyon Düzeylerine İlişkin Bulgular

Tablo 22: Geriatric Depresyon Ölçeğine Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Geriatric Depresyon Puanı				
Kişi Sayısı	Minimum	Maksimum	Ortalama	Std. Sapma
30	6,00	30,00	18,53	7,16

Huzurevinde kalan yaşlılara uygulanan depresyon testine göre depresyon düzeyinin yüksek olduğu (ort=18,53±7,16) görülmektedir.

Aşağıdaki tabloda huzurevinde kalan yaşlıların depresyon düzeyleri dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 23: Geriatric Depresyon Durumu

	Kişi Sayısı	Oran (%)
Depresyon Yok	5	16,7
Muhtemel Depresyon	4	13,3
Kesin Depresyon	21	70,0
Toplam	30	100,0

Huzurevinde kalan yaşlıların %16,7'sinde depresyon görülmemiştir. Yaşlıların %13,3'ü muhtemel depresyon belirtisi gösterirken %70'i de kesin depresyon belirtisi göstermektedir.

Aşağıdaki tablolarda huzurevinde kalan yaşlıların depresyon düzeylerinin demografik bilgilerine göre farklılık gösterip göstermediği test eden T ve F testi sonuçları bulunmaktadır.

3. Depresyon-Demografik Değişkenler Arası Karşılıklı İlişki Analizine İlişkin Bulgular

Tablo 24: Yaşlılarda Depresyon Düzeyinin Cinsiyete Göre Farklılığının İncelenmesi

	Cinsiyet	Kişi Sayısı	Ortalama	Std. Sapma	t	Anlamlılık (P)
GERIATRIC DEPRESYON	Kadın	9	23,2222	4,46592	2,561	0,016
	Erkek	21	16,5238	7,23615		

%95 güven düzeyinde yapılan t testi sonucuna göre yaşlılarının depresyon düzeyi ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. ($p=0,016<0,05$). Buna göre depresyon düzeyi kadınlarda (23,22) erkeklere göre (16,52) daha yüksek düzeydedir.

Tablo 25: Depresyon Düzeyinin Yaşa Göre Farklılığının İncelenmesi

	Yaş	Kişi Sayısı	Ortalama	Std. Sapma	F	Anlamlılık (P)
GERIATRIC DEPRESYON	60-70	13	16,8462	7,61409	0,423	0,660
	71-80	7	19,1429	5,72796		
	81-90	9	19,4444	7,58471		
	Toplam	29	18,2069	7,06288		

%95 güven düzeyinde yapılan F testi sonucuna göre Geriatric Depresyon Ölçeği için anlamlılık değerleri $p>0,05$ bulunmuştur. Bu değer depresyon düzeyinin yaşlılarda yaşa göre anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir.

Tablo 26: Depresyon Düzeyinin Medeni Duruma Göre Farklılığının İncelenmesi

	Medeni Durum	Kişi Sayısı	Ortalama	Std. Sapma	F	Anlamlılık (P)
GERIATRIC DEPRESYON	Bekâr	4	16,7500	8,05709	0,151	0,860
	Dul	17	19,0000	7,39087		
	Boşanmış	9	18,4444	7,10829		
	Toplam	30	18,5333	7,16665		

Geriatric depresyon düzeyinin medeni duruma göre farklılığını test etmek amacıyla %95 güven düzeyinde yapılan F testi sonucuna göre anlamlılık değerleri $p>0,05$ bulunmuştur. Bu değer depresyon düzeyi ile yaşlıların medeni durumu arasında anlamlı bir ilişki olmadığını göstermektedir.

Tablo 27: Depresyon Düzeyinin Yaşanılan Yere Göre Farklılığının İncelenmesi

	Yaşanan Yer	Kişi Sayısı	Ortalama	Std. Sapma	Anlamlılık (P)
GERIATRIC DEPRESYON	Büyük şehir	15	16,2667	6,69186	0,083
	Küçük şehir	15	20,8000	7,11337	

Geriatric depresyon düzeylerine bakıldığında anlamlılık değerinin $p=0,083>0,05$ olmasından dolayı ortalamalar arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Yani, yaşlıların

depresyon düzeyi hayatının büyük kısmını yaşadığı yerleşim yerine göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Tablo 28: Depresyon Düzeyinin Gelir Durumuna Göre Farklılığının İncelenmesi

	Gelir Durumu	Kişi Sayısı	Ortalama	Std. Sapma	t	Anlamlılık (P)
GERIATRIC DEPRESYON	Gelirim yok	16	19,1250	7,17287	0,477	0,637
	Gelirim var	14	17,8571	7,36788		

Geriatric depresyon düzeyinin gelir durumuna göre farklılığını test etmek amacıyla %95 güven düzeyinde yapılan t testi sonucuna göre anlamlılık değerleri $p>0,05$ bulunmuştur. Bu değer depresyon düzeyi ile yaşlıların gelir durumu arasında anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir.

Tablo 29: Depresyon Düzeyinin Kurumda Kalma Süresine Göre Farklılığının İncelenmesi

	Kurumda Kalma Süresi	Kişi Sayısı	Ortalama	Std. Sapma	F	Anlamlılık (P)
GERIATRIC DEPRESYON	1 yıldan az	7	16,5714	8,44309	0,819	0,495
	1-3 yıl	9	17,4444	7,09068		
	4-6 yıl	8	21,8750	5,61726		
	7 yıldan fazla	6	18,0000	7,87401		
	Toplam	30	18,5333	7,16665		

Geriatric depresyon düzeyinin kurumda kalma süresine göre farklılığını test etmek amacıyla %95 güven düzeyinde yapılan F testi sonucuna göre Geriatric Depresyon Ölçeği için anlamlılık değerleri $p>0,05$ bulunmuştur. Bu değer depresyon düzeyi ile kurumda kalma süresi arasında anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir.

Tablo 30: Depresyon Düzeyinin Çocuk Durumuna Göre Farklılığının İncelenmesi

	Çocuk Durumu	Kişi Sayısı	Ortalama	Std. Sapma	t	Anlamlılık (P)
GERIATRIC DEPRESYON	Var	23	18,5217	7,40927	-0,016	0,988
	Yok	7	18,5714	6,85218		

%95 güven düzeyinde yapılan t testi sonucuna göre geriatric depresyon ölçeği için anlamlılık değerleri $p>0,05$ bulunmuştur. Bu değer depresyon düzeyi ile çocuk durumu arasında anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir. Yani çocuk sahibi olup-olmama durumu ile depresyon düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Bireylerin çocuk sahibi olmaları ya da olmamaları depresyon düzeylerini etkilememektedir.

Tablo 31: Yaşlılarda Depresyon Düzeyi ve Benlik Saygısının Dindarlık Durumuna Göre Farklılığının İncelenmesi

	Dindarlık Durumu	Kişi Sayısı	Ortalama	Std. Sapma	F	Anlamlılık (P)
GERIATRIC DEPRESYON	Çok dindar biri	4	13,2500	9,35860	1,692	0,203
	Dindar biri	20	20,0000	6,26603		
	Biraz dindar biri	6	17,1667	7,93515		
	Toplam	30	18,5333	7,16665		

Geriatric depresyon düzeyinin dindarlık durumuna göre farklılığını test etmek amacıyla %95 güven düzeyinde yapılan F testi sonucuna göre anlamlılık değerleri $p>0,05$ bulunmuştur. Bu değer depresyon düzeyi ile dindarlık durumu arasında anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir.

Tablo 32: Yaşlılarda Depresyon Düzeyinin Sosyal Güvence Durumuna Göre Farklılığının İncelenmesi

	Sosyal Güvence Var mı?	Kişi Sayısı	Ortalama	Std. Sapma	t	Anlamlılık (P)
GERIATRIC DEPRESYON	Evet	14	17,8571	7,36788	-0,477	0,637
	Hayır	16	19,1250	7,17287		

%95 güven düzeyinde yapılan t testi sonucuna göre geriatric depresyon ve benlik saygısı ölçekleri için anlamlılık değerleri $p>0,05$ bulunmuştur. Bu değer depresyon düzeyi ile sosyal güvence durumu arasında anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir.

Tablo 33: Yaşlılarda Depresyon Düzeyinin Kurumdaki Odayı Paylaşma Durumuna Göre Farklılığının İncelenmesi

	Oda Paylaşımı	Kişi Sayısı	Ortalama	Std. Sapma	t	Anlamlılık (P)
GERIATRIC	Oda arkadaşıyla	18	19,0556	7,43974	0,482	0,633
DEPRESYON	Tek başına	12	17,7500	6,98212		

Geriatric depresyon düzeyinin kurumdaki odayı paylaşma durumuna göre farklılığını test etmek amacıyla %95 güven düzeyinde yapılan t testi sonucuna göre anlamlılık değerleri $p>0,05$ bulunmuştur. Bu değer depresyon düzeyi ile kurumdaki odayı paylaşma durumu arasında anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir.

Tablo 34: Yaşlılarda Depresyon Düzeyinin Sosyal Uğraşlara Katılma İsteğine Göre Farklılığının İncelenmesi

	Sosyal Uğraşlara Katılma	Kişi Sayısı	Ortalama	Std. Sapma	t	Anlamlılık (P)
GERIATRIC	Bazen	16	15,6250	6,85930	-3,305	0,003
DEPRESYON	Hiç	12	23,4167	5,08935		

Yaşlıların depresyon düzeyi sosyal uğraşlara katılma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir ($p=0,003<0,005$). Buna göre sosyal uğraşlara hiç katılmayan yaşlıların depresyon düzeyi (23,41), sosyal uğraşlara bazen katılan yaşlılara göre (15,62) daha yüksek düzeydedir.

Tablo 35: Yaşlılarda Depresyon Düzeyinin Kurum Dışına Çıkma Durumuna Göre Farklılığının İncelenmesi

	Kurum Dışına Çıkma	Kişi Sayısı	Ortalama	Std. Sapma	F	Anlamlılık (P)
GERIATRIC DEPRESYON	Hiç	7	21,5714	8,10056	0,874	0,429
	Bazen	19	17,3684	6,94591		
	Sık sık	4	18,7500	6,75154		
	Toplam	30	18,5333	7,16665		

Geriatric depresyon düzeyinin kurum dışına çıkma durumuna göre farklılığını test etmek amacıyla %95 güven düzeyinde yapılan F testi sonucuna göre anlamlılık değerleri $p>0,05$ bulunmuştur. Bu değer depresyon düzeyi ile kurum dışına çıkma durumu arasında anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir.

TARTIŞMA

Huzurevindeki araştırmaya katılan yaşlıların büyük çoğunluğu (%70) erkektir. Erkeklerin kadınlara oranla fazla olması huzurevlerinde yapılan diğer çalışmalarla uyumlu olup ülkemizde yapılan çalışmalardaki oranlara oldukça yakındır. (Bostancı ve Yılmaz 2004; Bahar ve arkadaşları, 2005). Bu bulgu erkeklerin yaşlandıklarında yalnız kalmak istememeleri, yalnız kaldıklarında kendilerine bakmakta güçlük çekmeleri ve bu kişiler için huzurevinin bakım alabilecekleri en uygun ortam olması sebebiyle kurum bakımını tercih ettiklerini göstermektedir. (Sütölk ve ark. 2004; Şahin ve Yalçın 2003; Demet ve ark. 2002).

Araştırmaya katılan yaşlıların eğitim durumlarına bakıldığında zaman %10'unun okur-yazar olmadığı, %13,3'ünün okur-yazar, %53,3'ünün ilkökul eğitilmiş, %10'unun ortaokul eğitilmiş, %6,7'sinin lise eğitilmiş, %6,7'sinin de üniversite ve üzeri eğitilmiş olduğu görülmektedir. Bu, genellikle öğrenim düzeyi düşük bireylerin kurum yaşamını tercih ettiğini göstermektedir (Demet ve ark. 2002; Maral ve ark. 2001).

Bireylerin büyük çoğunluğu dul ve hiç evlenmemiş bekârlardan oluşmaktadır (%70). Bostancı ve Yılmaz'ın Denizli Huzurevi'ndeki 169 birey ile görüşerek yaptıkları çalışmada (Bostancı ve Yılmaz 2004), %93,8'inin dul/hiç evlenmemiş olması, bulgularımızı desteklemektedir. Buradan yalnız oluşun huzurevinde yaşama kararını etkilediği, evli olmayan

bireylerin (eşi ölmüş, boşanmış/ayrı yaşıyor, hiç evlenmemiş) huzurevlerini daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Bireylerin huzurevinde kalış sürelerine bakıldığında çoğunluğun (%53,3) 4 yıldan az süredir huzurevinde kaldıkları görülmüştür. Yaşlıların yarısından çoğunun son üç yıldır kurumda kalıyor olmaları, son yıllarda huzurevlerine talebin arttığı bir göstergesi olabilir. Benzer bir çalışmada Demet ve arkadaşları bu oranı %64.1 olarak bulmuş ve bunu son yıllarda huzurevine olan talebin arttığı yönünde yorumlamıştır (Demet ve ark. 2002). Yaşlıların kurumda kalış süreleri ile depresyon arasında, istatistiksel yönden anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Ergene'nin çalışmasında da, kurumda kalış süresi ile depresyon arasında ilişki bulunmamıştır (Ergene 1989). Bu bulgu aile çevresinden ayrılan, bazı alışkanlıklarından vazgeçen ve tanımadığı insanlarla yaşamı paylaşan yaşlıların, bu duruma uyum sağladıklarını göstermektedir (Bahar ve ark. 2005).

Bireylerin ziyaret edilmesi, geleneksel olarak Türk örf ve adetlerinde var olan, yaşlıya saygının bir ifade biçimidir. Çalışmamıza katılan bireylerin çoğunun ziyaret ediliyor olması bu bilgiyi desteklemektedir.

Bireylerin büyük çoğunluğu (%56) kuruma gelme nedenini kendi bakımını tek başına yapamama olarak ifade etmiş, %16'sı hiç kimsesi olmadığı için % 28'i ise ekonomik imkânsızlıklar sebebiyle kurumda kalmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca dul olma, çocuk sahibi olmama ve sosyoekonomik desteğin olmaması durumları da kurumda kalmayı tercih etmede etkili olabilir. Literatürde bireylerin, aile ve arkadaşların kaybıyla gelen yalnızlık, ilgilenen kimsenin olmaması, yalnız yaşayamama, bakacak kimselerinin olmaması, ekonomik problemler ve çekirdek aile yapısının giderek artmasının getirdiği sorunlar gibi nedenlerden dolayı huzurevlerini tercih ettikleri belirtilmektedir (Yazıcı 1994). Literatür bilgileri çalışma bulgumuzu desteklemektedir.

Huzurevinde kalan yaşlıların %13,3'ü muhtemel depresyon belirtisi gösterirken %70'i de kesin depresyon belirtisi göstermektedir. Ülkemizde yapılan pek çok çalışmada huzurevinde kalan yaşlılarda depresyon yaygınlığının yüksek olduğu bildirilmiştir. Huzurevinde yaşayan yaşlılardaki depresyon sıklığı Maral ve ark. 'nın yaptığı çalışmada (%47,6) bulunmuştur (Maral ve ark. 2001). Altay ve Avcı da kurumda yaşayan yaşlılarda depresyon sıklığını %62,5 olarak bildirmişlerdir (Altay ve Avcı 2009). Topbaş ve arkadaşları ise %80.4 olarak bulmuşlardır (Topbaş ve ark. 2004). Yine ülkemizde yapılan başka bir araştırmaya göre ise, huzurevinde

yaşayan yaşlı bireylerin depresyon yaygınlıkları incelendiğinde, yaşlıların %55'inde depresyon görüldüğü saptanmıştır (Hacıhasanoğlu ve Yıldırım 2009). Ayrıca Aksüllü ve Doğan'ın yaptıkları çalışmada da %68.9 oranında depresyon saptanmıştır (Aksüllü ve Doğan 2004). Görüldüğü üzere araştırma bulgusu diğer araştırma bulguları ve literatürdeki oranlar ile benzerlik göstermektedir.

Yapılan bu çalışmada ayrıca sosyo-demografik özelliklerin depresyon ile ilişkisi de incelenmiştir. Araştırmada %95 güven düzeyinde yapılan t testi sonucuna göre depresyon düzeyinin, yaşlı bireylerin yaş, medeni durum, en uzun süre yaşadığı yer, eğitim durumu, gelir durumu, kurumda kalma süresi, çocuğu olup olmama durumu, çocuklarla görüşme sıklığı (yüz yüze/telefonla), kendisini dindarlık bakımından nasıl algıladığı, meslek dağılımı, herhangi bir sosyal güvence durumu, ziyaret edilme sıklığı, odayı paylaşma durumu, kurumda kalma sebebi, kurumda vakit geçirme durumu, sosyal uğraşlara katılma isteği, kurum dışına çıkma sıklığı, kronik hastalık durumu, sürekli ilaç kullanım durumlarına göre anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Buna karşın Geriatric Depresyon Düzeyi yaşlıların cinsiyetine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($p=0,016<0,05$). Buna göre depresyon düzeyi kadınlarda (23,22) erkeklere göre (16,52) daha yüksek düzeydedir.

Toplumda depresyonun kadınlarda daha sık olduğu bilinmektedir (Zincir ve ark.2008; Çiğçili ve ark 2006). Dişçigil ve ark. tarafından yapılmış bir çalışmada kadınlarda erkeklerden daha fazla depresyon olduğu ve depresyon riskinin kadınlarda daha yüksek olduğu saptanmıştır (Dişçigil ve ark. 2005). Maral ve ark. tarafından yapılan bir çalışmada da huzurevinde yaşayan kadınlarda depresyonun erkeklerden daha fazla olduğu bulunmuştur (Maral ve ark. 2001). Bizim çalışmamızda da huzurevinde kalan kadınların depresyon düzeyleri ile erkeklerin depresyon düzeyleri arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Araştırma bulgusu diğer araştırma bulguları ile benzerlik gösterirken aynı zamanda literatür bilgisini desteklemiştir.

Yaşlıların depresyon düzeyi sosyal uğraşlara katılma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir ($p=0,003<0,005$). Buna göre sosyal uğraşlara hiç katılmayan yaşlıların depresyon düzeyi (23,41), sosyal uğraşlara bazen katılan yaşlılara göre (15,62) daha yüksek düzeydedir. Etkinliklere katılma, depresyonu önleyen bir etkidir. Bu durum, Sütoluk ve arkadaşları ile Demet ve arkadaşlarının çalışmalarında da gösterilmiştir (Sütoluk ve ark. 2004; Demet ve ark. 2002).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bilecik Huzurevi'nde yaşayan yaşlı bireylerin depresyon düzeylerinin belirlenmesi ve sosyo-demografik değişkenler ile depresyon arasındaki ilişkilerin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada bulguların incelenmesiyle aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; huzurevinde kalan yaşlı bireylerin depresyon düzeyinin yüksek olduğu ($18,53 \pm 7,16$), huzurevinde kalan yaşlıların %13,3'ü muhtemel depresyon belirtisi gösterirken %70'inin de kesin depresyon belirtisi gösterdikleri tespit edilmiştir.

Bu araştırma ile huzur evinde yaşayan yaşlılar ile ilgili önemli veriler elde edilmiş, yaşlı bireylerin depresyon düzeyinin yüksek olduğu, bireylerde depresyonun düzeyi ile cinsiyet ve sosyal uğraşlara katılma sıklığı arasında anlamlı ilişkili olduğu; ancak diğer sosyo-demografik değişkenlerle depresyon arasında anlamlı düzeyde bir etkileşim olmadığı saptanmıştır.

Bu çalışma sonuçları, huzurevinde yaşayan yaşlılara hizmet sunan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, İl Müdürlükleri ve Huzurevi Kurumu yöneticileri ile paylaşılmalıdır. Huzurevi yöneticileri, sağlık ekibi üyeleri ve psikologlarının depresyon yönünden yaşlıları yakın takibe almasının, yaşlı bireylerde depresyon düzeyinin azaltılmasına yönelik olarak kurumlarda bireylerin boş zamanlarını değerlendirebilmeleri için sosyal etkinlikler planlanmasının ve yaşlı bireylerin bu tarz sosyal aktivitelere aktif katılımlarının sağlanmasının depresyonun önlenmesi, var olan depresyon düzeyinin de aşağıya çekilmesi doğrultusunda olumlu yönde etki edeceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

AKSÜLLÜ, N. & Doğan S. (2004). "Huzurevinde ve Evde Yaşayan Yaşlılarda Algılanan Sosyal Destek Etkenleri ile Depresyon Arasındaki İlişki". Anadolu Psikiyatri Dergisi 2004;5(2):76-84.

ALTAY, B. & Avcı İ. (2009). "Samsun Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Bazı Özellikleri ile Depresyon Riski Arasındaki İlişki". Turkish Journal of Geriatrics 2009;12(3):147-155.

BAHAR, A. & Tutkun H. & Sertbaş G. (2005). Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Anksiyete ve Depresyon Düzeylerinin Belirlenmesi. Anadolu Psikiyatri Dergisi, 2005;6:227-39

BOSTANCI, M. & Yılmaz B. (2002). Denizli Huzurevi Sürekli Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'ndeki Yaşlıların Sosyo-Demografik Özellikleri ve Sağlık Sorunları. 8. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi 2002:703-705.

BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. & Özcan Erkan Akgün & Şirin Karadeniz & Funda Demirel & Ebru Kılıç Çakmak. (2014). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Pegem Akademi Yayın, Ankara 2014.

ÇİFÇİLİ, S. & Yazgan Ç. & Ünalın P. (2006). Bir Huzurevinde Depresyon Taraması Sonuçları. Turkish Journal Of Geriatrics 2006; 9 (3): 122-5.

DEMET, M.M. & Taşkın O. & Deniz F. & Karaca N.& İçelli İ. (2002). Manisa Huzurevlerinde Kalan Yaşlılarda Depresyon Belirtilerinin Yaygınlığı ve İlişkili Risk Etkenleri. Türk Psikiyatri Dergisi 2002; 13:290-299.

DİŞÇİGİL, G. & Gemalmaz A. & Başak O. & Gürel SF. & Tekin N. (2005). Birinci Basamakta Geriatrik Yaş Grubunda Depresyon, Turkish Journal Of Geriatrics, 2005; 8 (3): 129-133

ERGENE, E. (1989). *Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Agresyon ve Depresyon Düzeylerinin Araştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi, Bursa 1989.

HACIHASANOĞLU, R. & Yıldırım A. (2009). Erzincan Huzurevinde Yaşayan Yaşlılarda Depresyon ve Etkileyen Faktörler, Turkish Journal Of Geriatrics 2009; 12 (1): 25-30

KARASAR, N. (2005). Bilimsel Araştırma Yöntemi, 14. Bsk., Nobel Yayın ve Dağıtım, Ankara 2005.

MARAL, I. & Aslan S. & İlhan MN. & Yıldırım A. & Candansayar S. & Bumin MA. (2001). “Depresyon Yaygınlığı ve Risk Etmenleri: Huzurevinde ve Evde Yaşayan Yaşlılarda Karşılaştırmalı Bir Çalışma”, Türk Psikiyatri Dergisi 2001;12 (4):251-9.

SAĞDUYU, A. (1997). Yaşlılar İçin Depresyon Ölçeği: Hamilton Depresyon Ölçeği ile Karşılaştırmalı Güvenilirlik ve Geçerlilik Çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 1997, 8:3-8.

SÜTOLUK, Z. & Demirhindi H. & Savaş N. & Akbaba M. (2004). Adana Huzurevlerinde Kalan Yaşlılarda Depresyon Sıklığı ve Nedenleri. *Türk Geriatri Dergisi* 2004; 7:148-151.

ŞAHİN, M. & Yalçın M. (2003). “Huzurevinde veya Kendi Evlerinde Yaşayan Yaşlılarda Depresyon Sıklıklarının Karşılaştırılması”. *Geriatri* 2003; 6:10-13.

TOPBAŞ, M. & Yaris F. & Can G. & Kapuca M. & Sayar K. (2004). The Effect Of Socio-demographic Factors and Medical Status on Depressive Symptoms of the İnhabitants of Nursing Home and Communitydrewelling Elders in Trabzon-Turkey. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni* 2004; 14:57-60.

YAZICI, R. (1994). Yaşlı Bireylerin Ölüm Kaygısı ve Bunun Günlük Yaşam Aktivitelerine Olan Etkisinin Araştırılması. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, İstanbul 1994.

YESAVAGE, JA. & Brink TL. & Rose TL, Et Al. (1983). Development and Validation of a Geriatric Depression Screening Scale: A Preliminary Report. *J Psychiatr Res* 1983; (17):37-49.

ZİNCİR, H. & Taşçı S. & Erten KZ. & Başer M. (2008). Huzurevinde Yaşayan Yaşlı Bireylerin Yaşam Kalitesi ve Depresyon Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler. *Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi* 2008; 17 (3): 168-74.